

BURSA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

SOSYAL BİLGİLER

6. SINIF

1. ÇALIŞMA FÖYÜ

Sabahattin DÜLGER	İl Millî Eğitim Müdürü
Mahmut KARAKAYA	Şube Müdürü
Volkan ÇIRAKOĞLU	ÖDM Ekip Sorumlusu
Petek ÇELİK	Branş Koordinatörü
Ertan ÇAĞLAYAN	Soru Yazarı
Olcay TUGAY TİKİL	Tasarım
Gamze GENÇBAYRAKDAR	Dizgi

ETKİNLİK-1

İnsanlar hayatları boyunca farklı roller üstlenebildiği gibi aynı anda birden çok role de sahip olabilir.

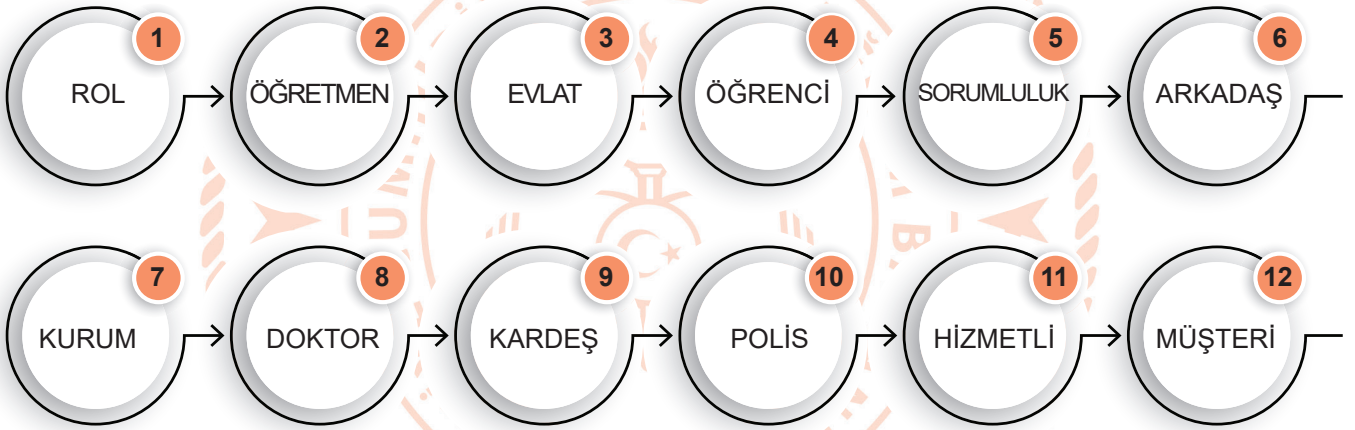
Belirtilen toplumsal rollerle ilgili sorumluluklara, tablodaki renklere dikkat ederek birer örnek yazınız.

TOPLUMSAL ROLLER				
1 ÖĞRENCİ	2 POLİS	3 DOKTOR	4 HÂKİM	5 SPORCU
4	5	2		
1	3			

ETKİNLİK-2

Sahip olunan rollerin sağladığı bazı ayrıcalıkların yanında bu rollerin gerektirdiği çeşitli sorumluluklar da bulunmaktadır. Roller uygun yerlerde doğru bir şekilde yerine getirilmezse rol karmaşası ortaya çıkar.

Kutucuklarda yer alan rollerin numaralarını sorulardaki boşluklara uygun bir şekilde yazınız. Sorulara birden fazla numara gelebilir.

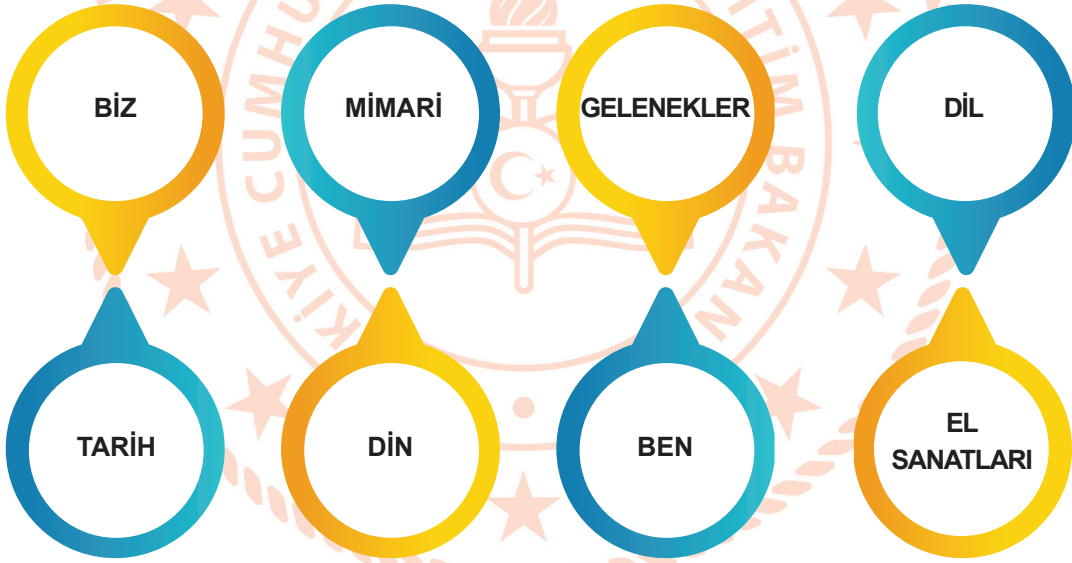
- Bir takım görev ve sorumlulukların bulunduğu resmî ve özel kuruluşlar
- İçinde bulunulan gruplarda sahip olunan ve zamanla değişen konum
- Sahip olunan rollerin gerektirdiği zorunlu davranışlar
- Aile kurumunda üstlenilen roller
- Okul kurumundaki üyelerin sahip oldukları başlıca roller

ETKİNLİK-3

Kültürel özellikler, toplumun farklılıklarını bir kenara bırakarak kaynaşmasını ve millet olmasını sağlayan çimento görevi görür.

Cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerden uygun olanlarla doldurunuz.

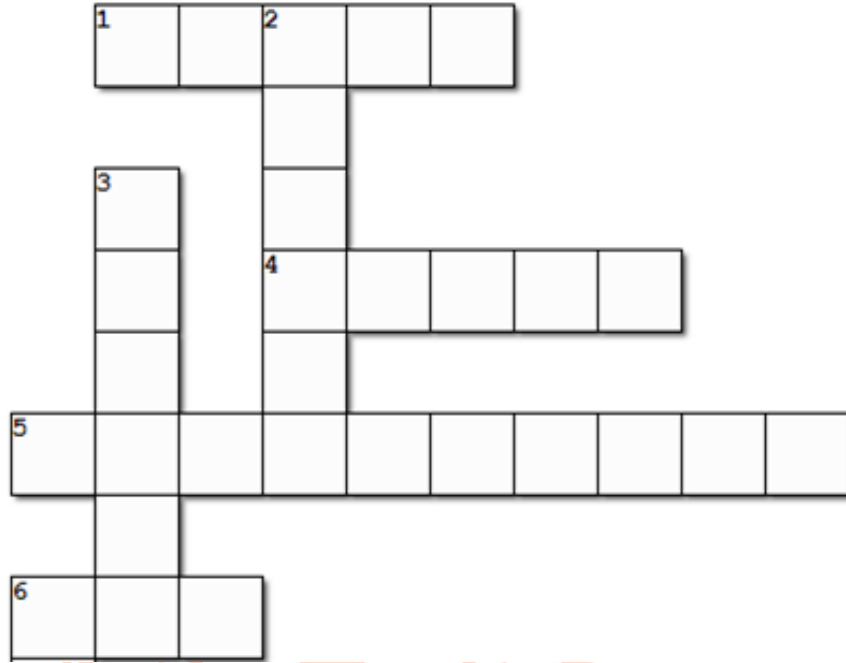

1. Kültür, bir milletiduygusu etrafında birleştiren unsurlar bütünüdür.
2. Ramazan ve Kurban bayramlarındaki uygulamalar kültürümüzdeunsurunun etkili olduğunun kanıtıdır.
3. bir milletin ortak hafızası ve birleştirici gücüdür.
4. Toplamlar ortak sayesinde birbirini anlayıp birbirleriyle duygusal bağ kurabilir.
5. Zaman içerisinde nüfusun artması, şehirlerin büyümesiyleunsurlarda değişim yaşanmıştır.

ETKİNLİK-4

Kültürümüzü oluşturan din, dil, tarih, gelenek ve görenekler, mimari vb. öğeler bizi birbirimize bağlar ve böylece daha güçlü olmamızı sağlar.

Soruların cevaplarını bulmacada doğru yerlere yazınız.

1. Toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik eden ibadet.
2. Toplulukların birleştirici gücü olan unsurların toplamıdır.
3. Yerleşim yerlerinin ortaya çıkmasında etkili olan unsurlar.
4. Geçmişte yaşanmış olaylardan ilham ve ders almayı sağlayan unsur.
5. Kültürümüzü yansıtan mimari eserleriyle ünlü Karabük ilçesi.
6. Sözlü ve yazılı kültürün temel aktarma organı.

ETKİNLİK-5

Birbirinden farklı özelliklere sahip bireylerden oluşan toplumda her bireyin değerli kabul edilmesi ve her türden peşin hükümlerle yargılanmaması, herkesin kanuni ve vicdani görevidir.

Davranış duvarında yer alan karelerden toplumsal barışa zarar veren tutum ve davranışlar çıkarıldığında ortaya çıkan şekli verilen alanda tarayarak belirtiniz.

AYRIMCILIK	SAYGI	KALIP YARGI			
HOŞGÖRÜ	ÖN YARGI	SEVGİ			

ETKİNLİK-6

Türk milleti tarih boyunca farklı din, mezhep ve etnik kökenden insanla bir arada yaşamış ve tüm farklılıkları hoşgörüyle karşılamıştır. Bu durumun en güzel örneklerinden biri de farklılıklara yüzyıllardır saygı duyulan Hatay ilimizdir.

Cümlelerde doğru olanların yanına “D”, yanlış olanların yanına “Y” koyunuz.

1. Ön yargılı davranmak kişinin kendini düzeltmesine yardımcı olur. _____
2. Farklılıklara saygılı olmak toplumsal barışa katkı sağlar. _____
3. Aynı özelliklere sahip insanlardan oluşan milletler daha güçlü olur. _____
4. Ayrımcılık, toplumsal sevgi bağlarının kopmasına yol açar _____
5. Bir toplumdaki birkaç kişiye bakarak, o toplum hakkında genel bir yargıya ulaşılamaz. _____

ETKİNLİK-7

Toplumsal yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerinden biri de sosyal yardım kurumlarıdır. Bu kurumlar yardımların organize bir şekilde toplanıp ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasında çok önemli bir rol oynar.

Toplumsal dayanışmaya katkı sağlayan kurum ve kuruluşlar ile faaliyet alanlarını eşleştiriniz.

Şehit yakınları ve gazilerimize sosyal ve ekonomik destek sağlar.

Ülkemizin kan ihtiyacını karşılamasının yanı sıra doğal afetlerde ihtiyaç sahiplerine yardım ulaştırır.

Öncelikler herhangi bir sosyal güvencesi olmayan vatandaşlara yardım sağlar

Sultan II. Abdülhamit tarafından kurulan bu kuruluşta barınanların ihtiyaçları ayırım gözetmeksizin karşılanır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

Kızılay

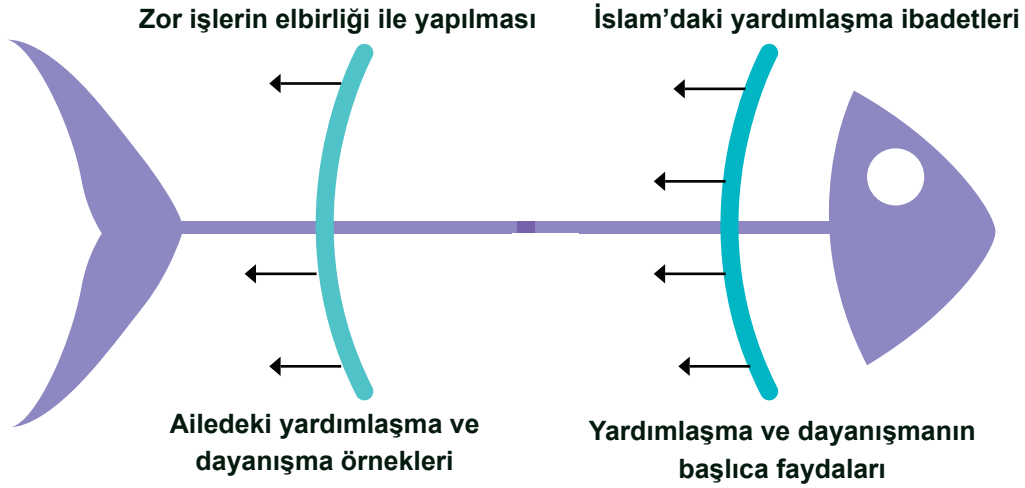
Darülaceze

TSK Mehmetçik Vakfı

ETKİNLİK-8

Yardımlaşma ve dayanışma, hayatımızın vazgeçilmez bir değeridir. İnsanların tek başına yapamayacağı işlerin el ele verilerek yapılması, işleri kolaylaştırmanın yanı sıra insanların birbiriyle kaynaşmasına da katkı sağlar.

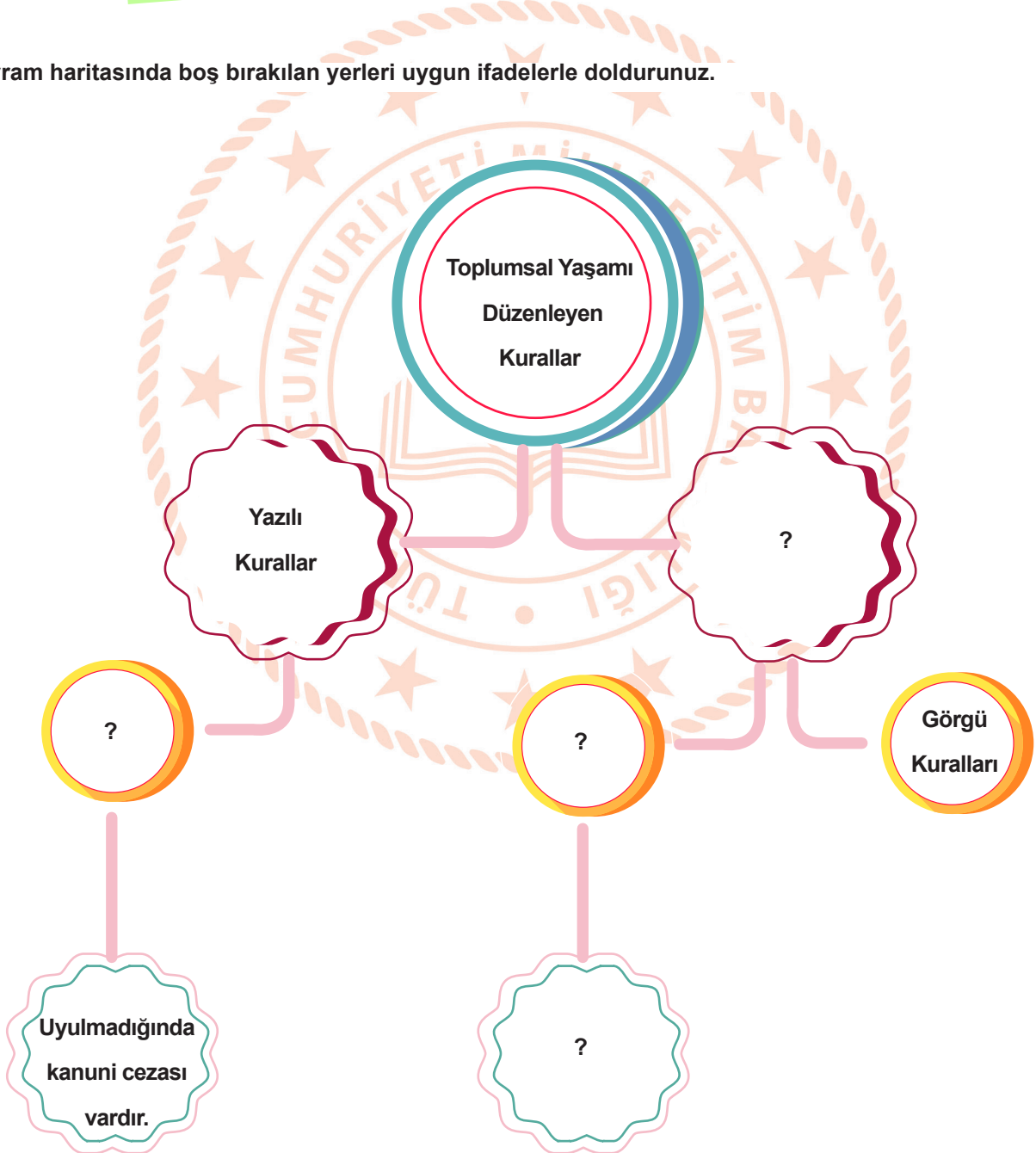
Görselde boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle doldurunuz.

ETKİNLİK-9

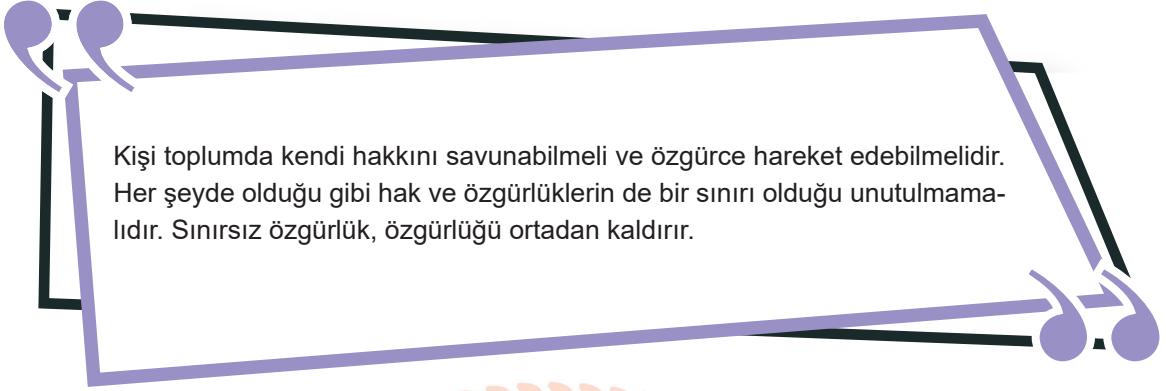
Toplumsal kurallara uyulmadığı takdirde toplum yaşamında kargaşa doğar, insanların rahat ve huzurlu bir yaşam sürdürmeleri mümkün olmaz.

Kavram haritasında boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle doldurunuz.

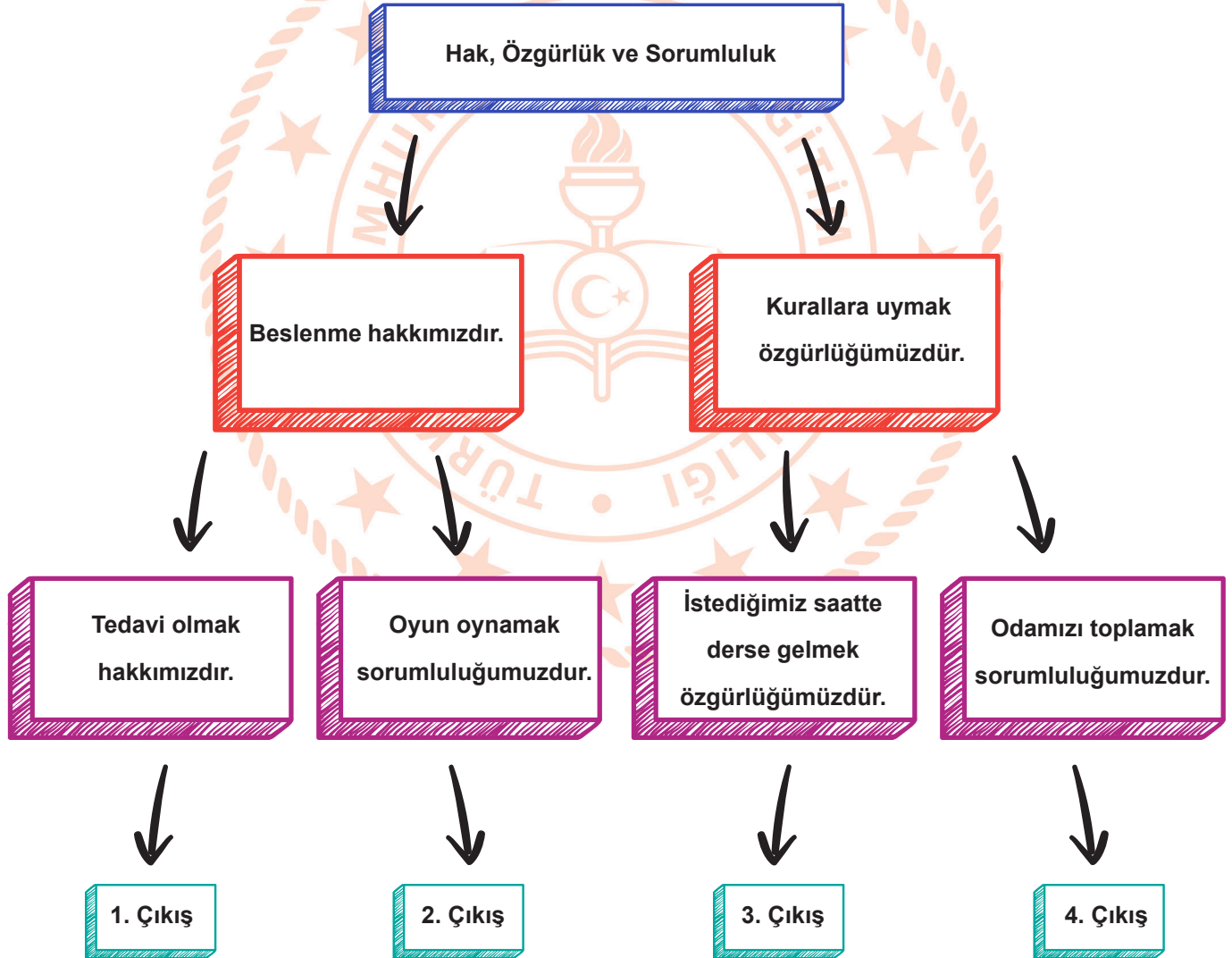

ETKİNLİK-10

Hak, sorumluluk ve özgürlüklerimizle ilgili örneklerden uygun olanları takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

TEST - 1

Osman Gazi, babası Ertuğrul Gazi'den devraldığı Kayı Boyu'nu 1299'da devlete dönüştürdü. Çok başarılı bir hükümdar olan Osman Gazi, babasından aldığı öğütler ile edindiği deneyimlerini çocuklarına da aktardı. Gördüğü rüyanın da etkisiyle beyliğin manevi büyüğü Şeyh Edebali'nın kızı Malhun Hatun ile evlenen Osman Gazi, ardında birçok zafer bırakarak 1326'da vefat etti. Osman Gazi'den sonra yerine oğlu Orhan Bey geçti.

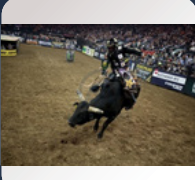
Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi ve üstlendiği rollerle ilgili bilgilerden hareketle hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Zaman zaman rol karmaşası yaşamıştır.
- B) Osmanlı'nın en başarılı hükümdarıdır.
- C) Çocuklarına örnek bir baba olmuştur.
- D) Ülke yönetiminde eşini de dinlemiştir.

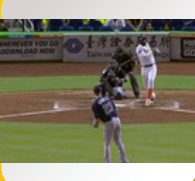
TEST - 2

Bir toplumu millet yapan ve onu diğer milletlerden ayıran temel unsurlara kültür denir. Kültür uzun yıllar sonucu ortaya çıkmış ve nesilden nesile aktarılarak yaşamış maddi ve manevi unsurların bütünüdür.

Rodeo Yarışması

Cadılar Bayramı

Beyzbol Turnuvası

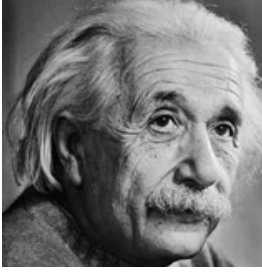
Kına Gecesi

Kültür, bir milletin kendine özgü ve ayırıcı özelliği olduğuna göre hangisinin Türk kültürüne ait olduğu söylenebilir?

- A) Rodeo Yarışması
- B) Cadılar Bayramı
- C) Beyzbol Turnuvası
- D) Kına Gecesi

TEST - 3

Albert Einstein, çocukken altı yaşına kadar konuşamadı ve okumayı ancak 9 yaşına geldiğinde öğrenebildi. Öyle ki öğretmenleri onun zekâ geriliğine sahip, anti-sosyal ve dalgacı biri olduğunu söyledi. Liseden sonra girdiği üniversite sınavını kazanamadı ama bilim dünyasını temelden sarsan 'izafiyet teorisini' buldu.

Albert Einstein ile ilgili bilgilerden hareketle ulaşılabilecek en kapsamlı yargı hangisidir?

- A) Farklı görüş ve düşüncelere saygılı olunmalıdır.
- B) İnsanlara ön yargılı bir şekilde yaklaşılmamalıdır.
- C) Başarılı olmak için üniversite eğitimi gereklidir.
- D) Toplumsal barış için ayrımcılık yapılmamalıdır.

TEST - 4

Toplumsal dayanışmanın en güzel örneklerinden biri olan düğünlerde davetliler, düğün sahiplerinin mutluluğunu paylaşıırken, yeni evlenen çiftte çeşitli hediyeler vererek onlara maddi

destek sağlar. Bazı yörelerde insanlar toplanarak düğün hazırlıklarına yardım eder.

Düğünlerin anlatılan toplumsal rolüyle ilgili hangisine ulaşamaz?

- A) Maddi destek amacıyla yapılır.
- B) Hayırlı bir işin başlangıcı kabul edilir.
- C) İnsanlar birbirinin yükünü azaltmak ister.
- D) Sevinçlerin paylaşarak çoğaltılması amaçlanır.

TEST - 5

Osmanlı döneminde, ihtiyaç sahibi kişilere yardım amacıyla oluşturulan tarihi "sadaka taşları"ndan birisi, Çanakkale'nin Eceabat ilçesine bağlı Bigalı köyünde sergileniyor. Bigalı muhtarı yaptığı açıklamada, sadaka taşı geleneğinin çok eski dönemlere dayandığını, ekonomik sıkıntısı olan ve bunu kimseye söyleyemeyen kişilere destek amacıyla bu taşların oluşturulduğunu söyledi.

Bu taşlardan birisini köy kahvehanesinin girişinde sergilediklerini aktaran Çetin, "Silindir şeklinde yapılan taşın üzerinde metal paranın atılabileceği bir kovuk bulunuyor. Eskiden varlıklı kişiler, ihtiyaç sahiplerine destek olmak amacıyla bu kovuğa para atmış. Ekonomik durumu iyi olmayan kişiler de buradan ihtiyacı kadar para alırlarmış. Parayı aldıktan sonra dua eder ve ayırmış." dedi.

Asalet ve merhametin simgesi olarak adlandırılan sadaka taşlarıyla ilgili haberden yola çıkarak hangisine ulaşılabilir?

- A) Varlıklı kişiler için bir tasarruf aracıdır.
- B) Köyün giderlerini karşılamayı amaçlar.
- C) Zenginler bu taşlara para koymak zorundadır.
- D) Yoksulların ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlar.

CEVAPLAR

ETKİNLİK-1

TOPLUMSAL ROLLER

ÖĞRENCİ

POLİS

DOKTOR

HÂKİM

SPORCU

Toplumsal Adaleti
SağlamakKendini Sürekli
Zinde Tutmakİç Güvenliği
Sağlamak

Kurallara Uymak

Halk Sağlığını
Korumak

ETKİNLİK-2

- Bir takım görev ve sorumlulukların bulunduğu resmî ve özel kuruluşlar⁷
- İçinde bulunulan gruplarda sahip olunan ve zamanla değişen konum¹
- Sahip olunan rollerin gerektirdiği zorunlu davranışlar⁵
- Aile kurumunda üstlenilen roller^{3,9}
- Okul kurumundaki üyelerin sahip oldukları başlıca roller^{2,4,11}

ETKİNLİK-3

1. Kültür, bir milleti^{biz}.....duygusu etrafında birleştiren unsurlar bütünüdür.
2. Ramazan ve Kurban bayramlarındaki uygulamalar kültürümüzde^{din}..... unsurunun etkili olduğunun kanıtıdır.
3. ^{Tarih}..... bir milletin ortak hafızası ve birleştirici gücüdür.
4. Toplamlar ortak^{dil}..... sayesinde birbirini anlayıp birbirleriyle duygusal bağ kurabilir.
5. Zaman içerisinde nüfusun artması, şehirlerin büyümesiyle^{mimari}..... unsurlarda değişim yaşanmıştır.

ETKİNLİK-4

1. Toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik eden ibadet. **Zekât**
2. Toplamların birleştirici gücü olan unsurların toplamıdır. **Kültür**
3. Yerleşim yerlerinin ortaya çıkmasında etkili olan unsurlar. **Mimari**
4. Geçmişte yaşanmış olaylardan ilham ve ders almayı sağlayan unsur. **Tarih**
5. Kültürümüzü yansıtan mimari eserleriyle ünlü Karabük ilçesi. **Safranbolu**
6. Sözlü ve yazılı kültürün temel aktarma organı. **Dil**

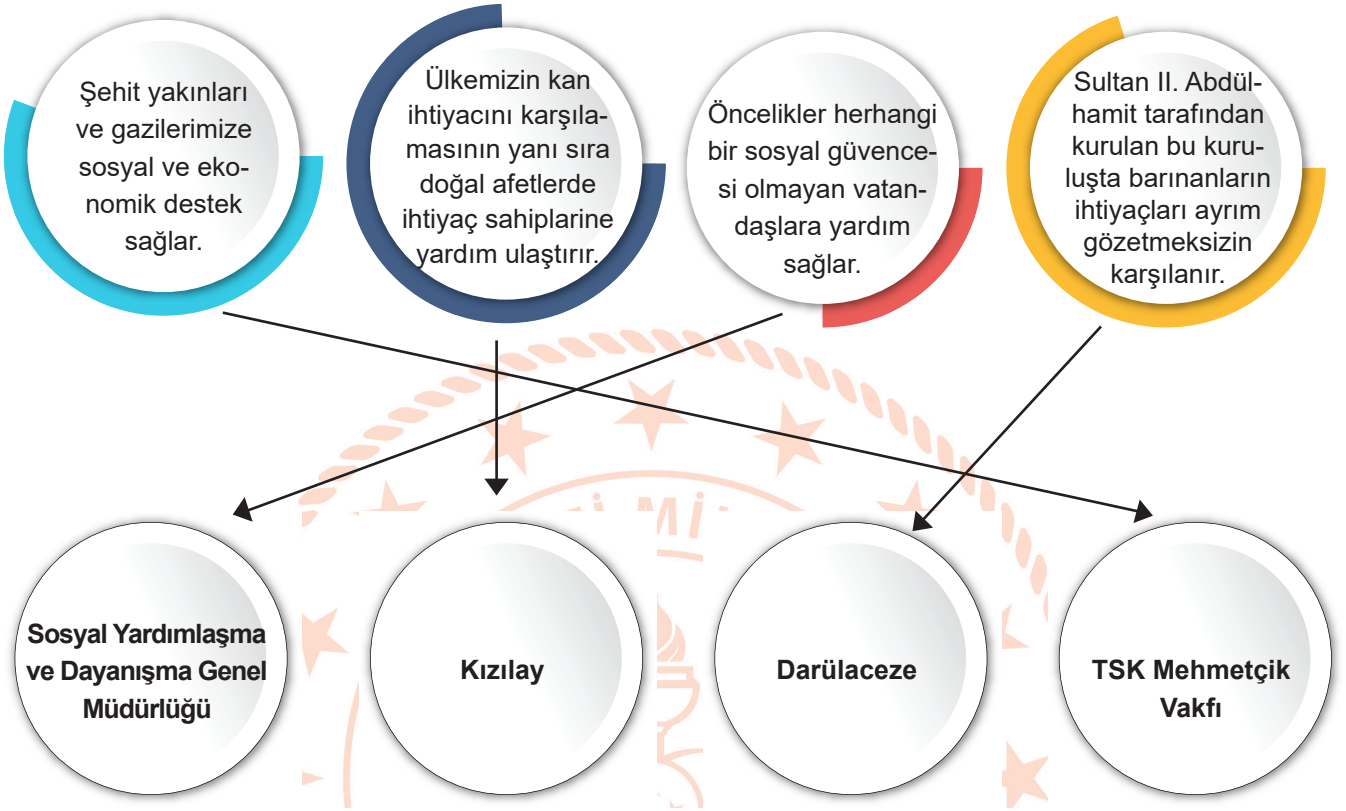
ETKİNLİK-5

AYRIMCILIK	SAYGI	KALIP YARGI			
HOŞGÖRÜ	ÖN YARGI	SEVGİ			

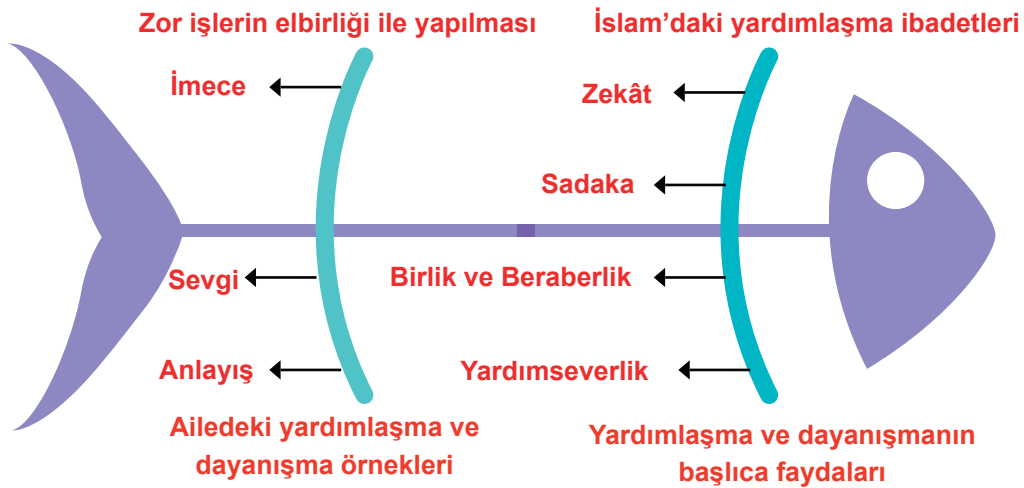
ETKİNLİK-6

1	Y
2	D
3	Y
4	D
5	D

ETKİNLİK-7

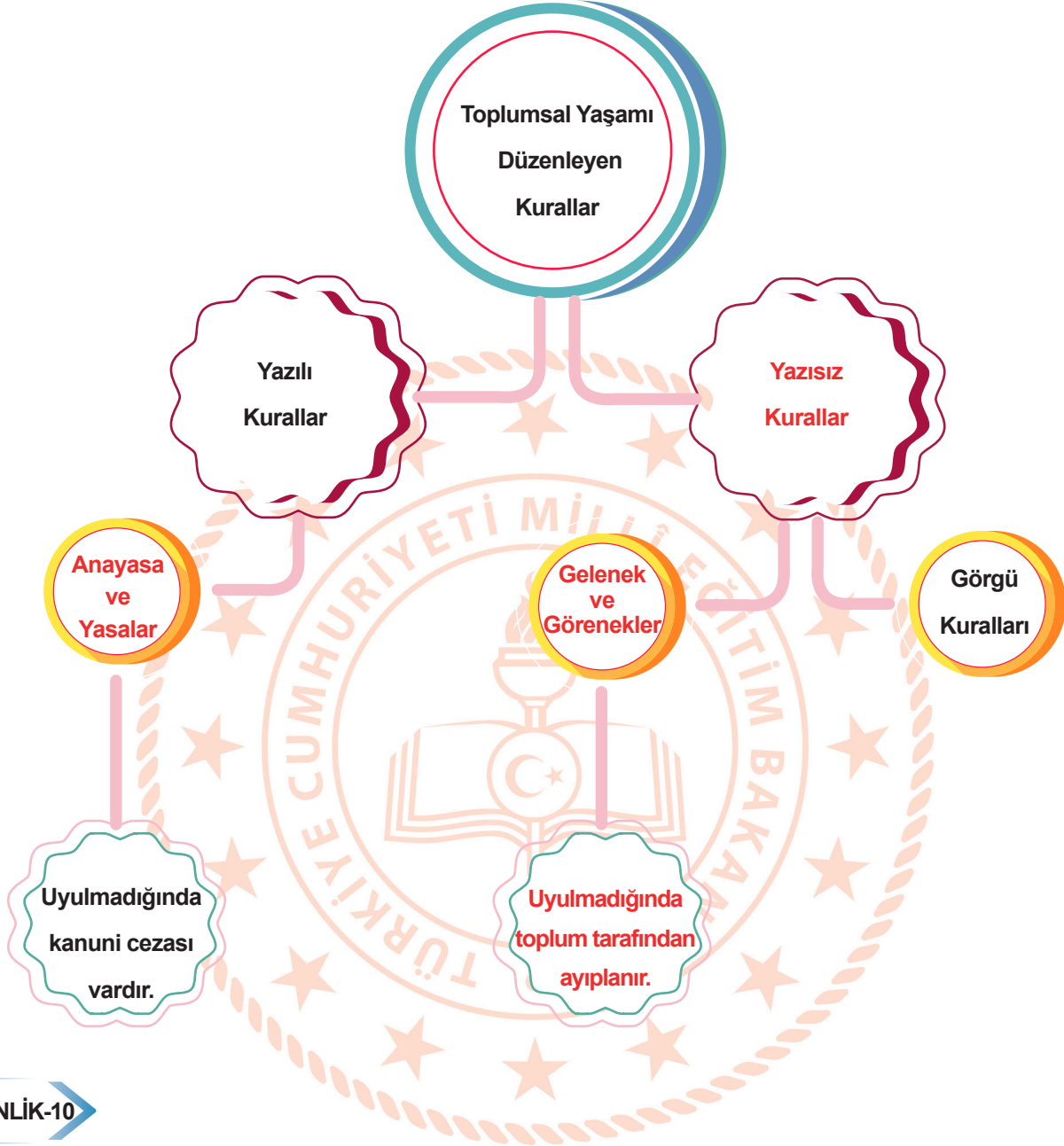

ETKİNLİK-8

ETKİNLİK-9

ETKİNLİK-10

1. Çıkış

TEST - 1

C

TEST - 2

D

TEST - 3

B

TEST - 4

A

TEST - 5

D